

ACTUALITEIT IN HET KORT

ACTUALITÉ EN BREF

1. ALGEMEEN HANDELSRECHT / DROIT COMMERCIAL GÉNÉRAL

Jonas Vansevenant, Olivier Vanden Berghe & Sebastian Tytgat¹

Rechtspraak/Jurisprudence

Hof van Cassatie 9 september 2019

RECHTSPLEGING

Algemene rechtsbeginselen van procesrecht – Beschikkingbeginsel – Vrijheid van handel en nijverheid – Concurrentiebeding

PROCÉDURE JUDICIAIRE

Principes généraux du droit – Principe dispositif – Liberté du commerce et de l'industrie – Clause de concurrence

Op 9 september 2019 sprak het Hof van Cassatie zich uit over de procesrechtelijke implicaties van zijn relatief recente rechtspraak waarbij de deur werd geopend voor de partiële nietigheid van buitensporige niet-concurrentiebedingen mits dit mogelijk is, te verzoenen valt met de gemeenschappelijke bedoeling van de partijen, en het niet verboden is door de wet van openbare orde (zie onder meer: Cass. 23 januari 2015, C.13.0579.N; Cass. 25 juni 2015, C.14.0008.F en Cass. 4 januari 2019, C.18.0045.N).

Het hof van beroep te Brussel had deze eerdere cassatierechtspraak toegepast op een niet-concurrentiebeding dat aan dit hof was voorgelegd. Na vast te stellen dat het beding inderdaad buitensporig was en dus in strijd was met artikel 7 van het Decreet D'Allarde (thans, maar in gewijzigde vorm, het art. II.3 van het Wetboek economisch recht), kwam het Brusselse hof van beroep tot het besluit dat een matiging, en niet een absolute nietigheid van het beding, in dit geval de partijbedoeling was geweest. De oorspronkelijke eiser vorderde echter (enkel) de absolute nietigheid van het beding. Dit noopte het hof van beroep ertoe de vordering volledig af te wijzen, met als motivering dat het hof *extra petita*, dus in strijd met artikel 1138, 2° Ger.W. en het beschikkingbeginsel, zou oordelen mocht het desalniettemin een partiële nietigheid uitspreken.

Het Hof van Cassatie vernietigde echter deze appelbeslissing, en verklaarde dat de rechter die, in toepassing van zijn eerdere rechtspraak, een met een bepaling van

openbare orde strijdige overeenkomst of beding partieel nietig verklaart, terwijl de eisende partij enkel de gehele nietigverklaring ervan had gevorderd, het voorwerp van de vordering niet wijzigt, maar de eis gedeeltelijk toekent. Het arrest van het hof van beroep te Brussel werd dan ook vernietigd.

J. V. en O. V.B.

Cour de cassation 20 septembre 2019

Affaire: C.18.0448.F

TRANSPORT

Généralités – Contrat de transport

VERVOER

Algemeen – Vervoerovereenkomst

Dans son arrêt du 20 septembre 2019 (C.18.0448.F), la Cour de cassation s'est prononcée sur la qualification d'une relation contractuelle entre une entreprise active dans la commercialisation de carburants (EG Retail), et une entreprise de transport spécialisée (Hoyer België). Hoyer België (demanderesse en cassation) avait probablement cherché à obtenir une qualification du contrat comme un contrat de transport afin que la *convention relative au contrat de transport international de marchandises par route* (« CMR »), et notamment ses brefs délais de réclamation et de prescription s'appliquent (art. 30 et 32 CMR). EG Retail (défenderesse en cassation) soutenait en revanche que la relation contractuelle constituait un « contrat de distribution » et non un contrat de transport, et que par conséquent, le délai de droit commun de 10 ans pour intenter les actions contractuelles s'appliquait (art. 2262bis, § 1er, C. civ.). En degré d'appel, la cour d'appel de Liège avait suivi la position de EG Retail, en soutenant qu'il faut distinguer le contrat de transport de choses de contrats « *qui, bien qu'impliquant un transport de choses, ont essentiellement pour objet des prestations autres que le seul transport de ces choses* ». La cour d'appel écartait la qualification de contrat de transport aux motifs que les obligations de Hoyer België ne se limitaient pas au transport du carburant, mais comprenaient selon le contrat aussi l'obligation de charger le carburant suivant des indications précises et de le livrer chez les clients de EG Retail, en respectant des nombreuses prescriptions. C'est ce raisonnement qui a fait l'objet du pourvoi en cassation.

La Cour de cassation définit le contrat de transport comme « la convention par laquelle l'une des parties s'oblige envers l'autre, moyennant rémunération, à déplacer des personnes ou des marchandises », mais

¹ Advocaten te Brussel.